

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у априлу 2016. године

1. Потрошачке цене у априлу ове године су повећане за 0,4%, што је друго повећање у овој години, чиме се, након фебруарског и мартовског снижења цена, одржава тренд ниске инфлације. На априлски раст цена *највећи утицај* су имале цене воћа и поврћа (5,3% и 1,1%), одеће и обуће (1,6% и 3%), деривата нафте (3%) и пакет аранжмана (7,4%), на које се односи око 0,4 п.п. Међутим, овај раст је са око 0,1 п.п. ублажен снижењем цена гаса за домаћинство (12,7%). Полазећи од наведених повећања цена, с једне и снижење цене гаса, с друге стране, као и дејства ових промена на општи раст цена, може се констатовати да су повећања цена осталих група производа и услуга била незнатна.

Инфлација мерена укупним текућим растом потрошачких цена, у априлу ове у односу на децембар претходне године, је износила 0,8%%, а мерена укупним међугодишњим растом, у априлу ове у односу на април претходне године 0,4%.

Наиме, остварени раст у прва четири месеца ове године је вишеструко нижи у односу на исти период претходних година, од када РЗС израчунава индекс потрошачких цена, што се види из наредне табеле:

- у % -

година	остварени раст	
	април т.г. децембар п.г.	април т.г. април п.г.
2007.	1,4	3,2
2008.	4,6	14,6
2009.	4,8	8,8
2010.	2,5	4,3

година	остварени раст	
	април т.г. децембар п.г.	април т.г. април п.г.
2011.	6,7	14,7
2012.	2,6	2,7
2013.	1,9	11,4
2014.	1,8	2,1
2015.	1,9	1,8
2016.	0,8	0,4

2. Посматрано по *основним групама*, највећи утицај на инфлацију у априлу у односу на март ове године имале су цене одеће и обуће, транспорта и рекреације и културе, где је евидентиран највећи интензитет раста (2,1%), односно које су натпросечно повећане (1,3% и 1%). На ове групе се односи око четири петине општег раста потрошачких цена.

На нивоу општег раста су цене хране и безалкохолних пића (0,4%), које су повећане по основу раста цена непрерађене хране за 1,2% и снижења цена прерађене хране за 0,1%. Учешће ове групе у општем расту цена је око једне трећине.

Исподпросечан раст цена је забележен у групи комуникација (0,2%), алкохолних пића и дувана (0,1%) и намештаја, покућства и текућег одржавања (0,1%).

На непромењеном нивоу су остале цене: ресторана и хотела и здравства.

Снижење цена је забележено у групи стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,5%), образовања (0,2%) и остале робе и услуга (0,2%). У групи стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива цене су снижене по основу смањења цене гаса за домаћинство за 12,7%. Укупно дејство ове групе на ублажавање општег раста потрошачких цена је око једне петине.

3. Натпросечан раст цена, преко 0,4% колико износи општа стопа, евидентиран је код: воћа (5,3%), поврћа (1,1%), кафе, чаја и какаоа (0,8%), одевних предмета (1,8%), обуће (3,2%), тепиха и остале подне простирке (0,7%), малих кућних апарата (0,6%), малих алата и разноврсног прибора (0,6%), услуга у вези са одржавањем стана (0,5%), бицикала (1,4%), горива и мазива за путничке аутомобиле (3%), осталих услуга у вези са употребом транспортних средстава (0,6%), телефонске опреме (1,3%), осталих важних предмета за рекреацију и културу (2,4%), пакет аранжмана (7,4%) и електричних апарата за личну негу (1,8%). Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 21,3%.

4. У априлу ове године у оквиру контролисаних и регулисаних цена, предузимане су следеће мере:

4.1. Влада је почетком априла донела **Одлуку о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт** („Службени гласник РС“, бр. 33/16), којом су обезбеђени услови да се на тржиште Републике Србије пуне у промет нови лекови за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт, а који су добили дозволу за стављање у промет од Агенције за лекове и медицинска средства Србије. Доношењем ове одлуке омогућена је доступност 86 нових лекова (од тога 20 оригиналних) и извршене су корекције цена код 47 лекова, с тим што је код 35 лекова извршено повећање, а код 12 снижење постојећих цена. Утврђивање цене нових лекова, односно корекције постојећих цена неће утицати на инфлацију, с обзиром да лекови код којих су вршене промене нису обухваћени индексом потрошачких цена. Доношење ове одлуке има за циљ повећање конкуренције, укупне понуде и снабдевености тржишта лековима.

У априлу у односу на март ове године потрошачке цене лекова су остале на непромењеном нивоу.

4.2. Средином априла Влада је усвојила **Уредбу о изменама и допунама Уредбе о ценама услуга које врши Агенција за безбедност саобраћаја** („Сл. гласник РС“, бр. 39/16), којом су у оквиру услуга које се односе на контролу *саобразности возила*, испуњавање услова за рад *радионица за тахографе* и полагање испита за *техничара* из

области познавања, испитивања и уградње тахографа, уведене нове услуге, сходно новим прописима у области хомологације, односно Закона о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима. Предложене цене су на нивоу постојећих цена сличних или сродних услуга.

4.3. **Цене комунално стамбених услуга** за домаћинства у Републици у априлу 2016. године задржане су на нивоу из претходног месеца, изузимајући цену централног грејања за домаћинства која је смањена за 0,1%. У истом месецу цена грејања мерено према м² смањена је, такође, за 0,1%, док је цена грејања мерено према утрошку остала непромењена. Оваква кретања су ефекат смањења цене грејања према м² у само једном граду - Ужицу, и то за 2,3%.

Цене јавног градског превоза нису кориговане у истом месецу, изузимајући снижење цене претплатне месечне карте у Сремској Митровици за 8,7%, које се није одразило на просечан ниво те цене у Републици. С тим у вези, потребно је имати у виду да је цена претплатне месечне карте у истом граду претходно била смањена у јануару (13,6%) и повећана у марту (21,1%), тако да се укупно снижење те цене у прва четири месеца ове године своди на 4,5%.

*
* *

У комуналној делатности - **погребне услуге**, у оквиру које се од ове године прати једино цена штампања парте (умрлице са сликом) у погребном предузећу, комад, у извештајном месецу није било промена.

4.4. Према подацима статистике просечна **цена природног гаса за домаћинство (градски гасовод)** у априлу ове године је снижена за 12,7%. Наиме, Савет АЕРС је, на седници од 25. марта 2016. године, за 33 јавна снабдевача („Сл. гласник РС“, бр. 31/16), дао сагласност за просечно смањење цене гаса за домаћинства код свих дистрибутера за све купце који имају право на јавно снабдевање, у просеку за 12,7%, а за домаћинства за 11,8%, а исте се примењују од 1. априла ове године. Ова промена је последица пада цена увозног природног гаса, тј. кварталног кретања цена деривата нафте на берзи и курса долара. При томе, цена гаса ЈП Србијагас је снижена, у просеку за 12,93%.

5. **Укупан текући раст** потрошачких цена у априлу 2016. године у односу на децембар претходне године **износи 0,8%** и у потпуности је опредељен повећањем цена роба од 1,1%, с обзиром да су цене услуга у протеклом периоду ове године снижене за 0,4%.

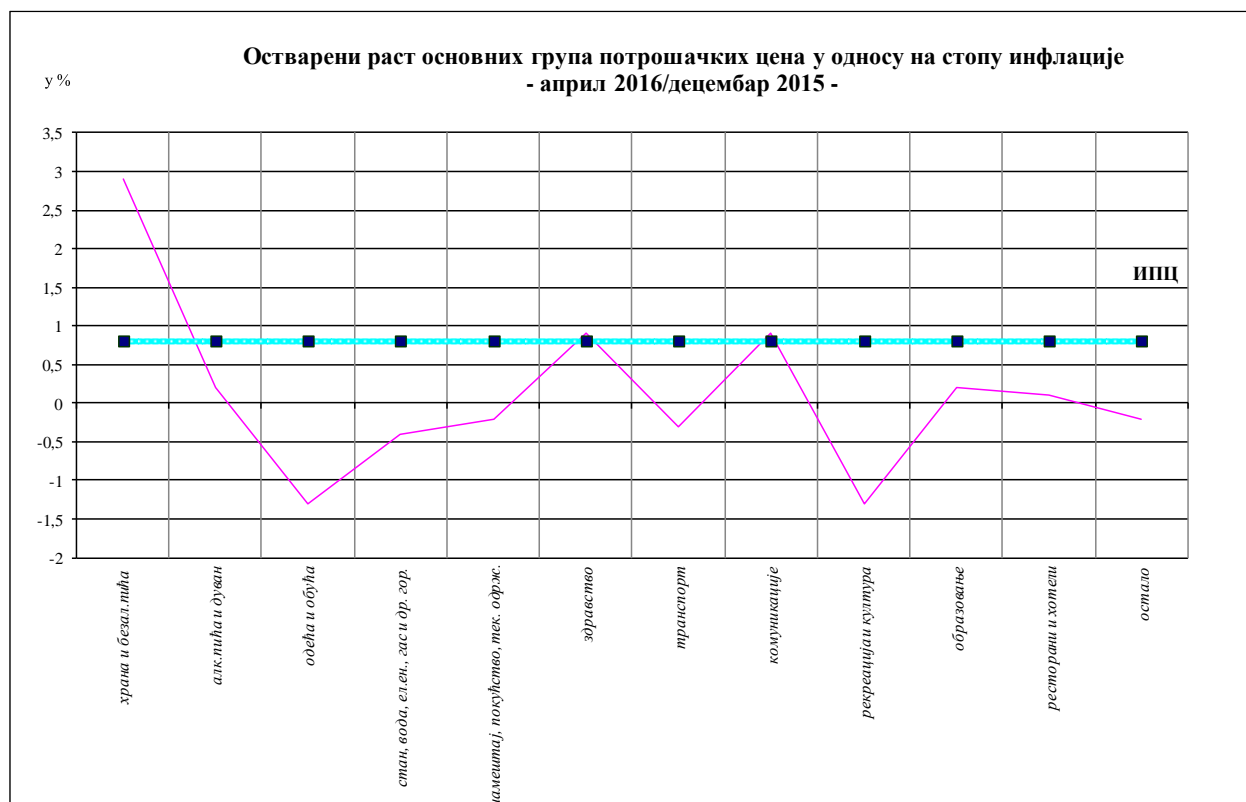
Највећи раст у априлу ове у односу на децембар претходне године имале су цене хране и безалкохолних пића (2,9%), које су углавном и определиле општи раст потрошачких цена. Наиме, да није било других корекција цена навише и наниже инфлација би у посматраном периоду износила 0,9%.

Незнатно изнад просека су повећане и цене здравства (0,9%) и комуникација (0,9%).

Испод просека су повећане цене алкохолних пића и дувана (0,2%), образовања (0,2%) и ресторана и хотела (0,1%).

Снижење цена је евидентирано код одеће и обуће (1,3%), рекреације и културе (1,3%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,4%), транспорта (0,3%),

намештаја, покућства и текућег одржавања (0,2%) и остале робе и услуга (0,2%). Наведена снижења цена су утицала на ублажавање општег раста цена са око једном трећином.

6. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину, пројектована инфлација за 2016. годину износи 3,5%, а циљана, утврђена **Меморандумом Народне банке Србије о циљаним стопама инфлације до 2016. године,** 4% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације би износио 0,3%.

Укупан текући раст у априлу ове године у односу на децембар претходне године износи 0,8%, што би се, при непромењеном интензитету у наредном периоду до краја године, инфлација у 2016. години кретала око доње границе циљане инфлације.

У априлу ове године просечан курс динара је у односу на март смањен за 0,3%, чиме је поново успостављен однос из фебруара ове године (122,54 динара у јануару, 122,88 динара у фебруару, 123,13 динара у марту и 122,81 динар у априлу за 1 евро).

Такође, просечна нето зарада без пореза и доприноса у марту ове године¹ износи 45.870 динара. При том, у првом кварталу ове у односу на исти период претходне године зарада је номинално повећана за 4,5%, а реално за 3%. Реалан пад пензија у периоду јануар-фебруар ове у односу на исти период претходне године (последњи расположив податак) износи 0,7%.

Промет у трговини на мало, у првом кварталу ове у односу на исти квартал претходне године бележи раст у текућим ценама од 9,7%, а у сталним од 10,2%². Раст

¹ Саопштење РЗС бр. 99 од 25.04.2016. године

² Саопштење РЗС број 106 од 28.04.2016. године.

промета, исказан у сталним ценама, је резултата повећања промета непрехрамбених производа осим моторног горива од 12,4%, хране, пића и дувана од 9,6% и моторног горива од 9%.

Регулисане цене³, на бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, у априлу ове године су смањене за 0,3%, искључиво по основу пада цена гаса за домаћинство и месечне уплате за обданишта, с обзиром да су цене осталих производа и услуга мировале.

Цене базне инфлације (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), након снижења у јануару и фебруару и непромењеног нивоа у марту, у априлу су повећане за 0,3%.⁴

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена углавном опредељен повећањем цена хране (непрерађена храна) и енергије (деривати нафте), док се на производе и услуге базне инфлације односи око једна трећина опште стопе.

7. Међугодишњи раст инфлације у априлу ове у односу на април претходне године износи 0,4%, што је за 0,2 п.п. мање него у марту исте године. При томе цене роба су снижене за 0,2%, а услуга повећане за 1,6%.

Посматрано по групама производа и услуга, раст цена је евидентиран у свим групама осим код хране и пића, одеће и обуће и транспорта, чије су цене снижене за 2%, 1,6% и 2,6%, респективно посматрано.

Највећи интензитет раста је остварен код алкохолних пића и дувана (5,7%), а затим код: рекреације и културе (4,8%), здравства (3,4%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (3,2%), образовања (2,2%), комуникација (1,7%), ресторана и хотела (1,3%), остале робе и услуга (1,3%) и намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,7%).

³ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

⁴ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 3.7.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО АПРИЛА 2016. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5
март	-0,1	0,4	0,6
април	0,4	0,8	0,4

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена 04.2016. 03. 2016.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена 04.2016. 12.2015.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,4	100,0	0,8	100,0
Храна и безалкохолна пића	0,4	34,3	2,9	118,9
Алкохолна пића и дуван	0,1	1,2	0,2	2,1
Одећа и обућа	2,1	24,8	-1,3	-8,2
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	-0,5	-18,3	-0,4	-7,9
Намештај, покућство, текуће одржавање	0,1	1,2	-0,2	-1,3
Здравство ¹⁾	0,0	-0,6	0,9	5,9
Транспорт	1,3	43,6	-0,3	-5,1
Комуникације	0,2	2,1	0,9	6,4
Рекреација и култура	1,0	14,8	-1,3	-10,0
Образовање	-0,2	-0,8	0,2	0,4
Ресторани и хотели ¹⁾	0,0	-0,3	0,1	0,2
Остала роба и услуге	-0,2	-2,0	-0,2	-1,4

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

¹⁾ Структура месечног раста је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у текућем месецу (4.2016./3.2016.).

Београд, 20.05.2016. године